

kolektivu. Nekateri seminarji bi morali biti drugačni, posebej prilagojeni zrelim učiteljem.

Najbolj prizadeto pa so se učitelji odzvali na nizek strokovni in profesionalni standard, ki so si ga postavili nekateri predavatelji in izvajalci programov usposabljanja. Za učitelje je bila v teh primerih močno vprašljiva profesionalnost in odgovornost tistih, ki so take programe odobrili oziroma izbrali kot primerne za strokovna usposabljanja. Prizadeti so bili ob spoznanju, da so nekateri organizatorji »na tihem menili, da so programi usposabljanj dober zaslužek«. Predvsem so to opažali pri izobraževanjih, ki so jih za kolektiv po svoji presoji izbirali tisti ravnatelji, ki so se odločili za »varčevanje«. Učitelji so bili največkrat prikrito nezadovoljni, saj učinkov ravnateljevih tovrstnih potez po njihovem mnenju nihče zares ne preverja in ne meri. To brez dvoma zmanjšuje motivacijo za udeležbo v strokovnem usposabljanju in s tem znižuje možnosti za profesionalno odličnost.

Vzgoja in izobraževanje v smeri vzdržnosti postaja ena ključnih sodobnih vsebin pedagoškega procesa, ki ne vključuje samo odnosa med človekom in naravo, temveč tudi odnose med ljudmi. Gre za celostni razvoj vsakega, ki je v izobraževalne procese vključen, za oblikovanje pozitivnih, a hkrati kritičnih pogledov nase, na druge, na učenje, na svet okoli sebe in na svoje mesto v njem. Analize razumevanja slovenskih učiteljev (Dermol-Hvala et al., 2008; Jamšek in Javrh, 2010) so pokazale, da je bilo aktualno razumevanje učiteljev v formalnem izobraževanju otrok in mladine o teh procesih še pred kratkim v razkoraku z deklarativnimi cilji. Vloga učitelja, kot pomembnega utrjevalca nacionalne samobitnosti, je s tem pokazala razpoke v sodobni poklicni identiteti učitelja, ko se vzpostavlja temeljno vprašanje, kaj nacionalna samobitnost danes še pomeni. To ima seveda dodatne implikacije za temeljit razmislek o novi učiteljevi vlogi ter njegovem poslanstvu – skratka, tudi o njegovi profesionalni odličnosti. Našteto predstavlja nove vidike profesionalnega razvoja, ki morajo biti uravnoteženo umeščeni v koncept razvoja poklicne poti tako z vidika posameznika kot sistema.

V študiji razvoja kariere slovenskih učiteljev (Javrh, 2006) se je pokazalo, da učitelji, ki svojo kariero razvijajo na harmonični strani S-modela, nimajo težav z vključevanjem v izobraževanje. Iz usposabljanja tako lahko črpajo pozitivne učinke, kar jih še bolj utrjuje v smeri razvoja profesionalne odličnosti. Posebej zanimiv je odnos do izobraževanja pri posameznikih, ki močno izražajo lastnosti kritično-odgovornega učitelja. Kaže se, da je zanje izobraževanje lahko trden motivator za razvoj in napredovanje v kakovosti razvoja, ki vodi k profesionalni odličnosti.